

Вяра

28.10 по еретическия, †15 октомври по православния календар - Свети преподобномъченик Лукиан, презвитер Антиохийски. Свети мъченици Сарвил и Вевея

Житие и страдание на преподобномъченик Лукиан, презвитер Антиохийски († 312 г.)

Све

ти преподобномъченик
Лукиан, презвитер
Антиохийски. Фрагмент
от миниатюра в стара
ромейска минология.
Константинопол

Свети Лукиан произхождал от благочестиви родители от град Самосат в Сирия. Когато навършил дванадесет години, той останал сирак и всичкото си имущество, което имал от родителите, раздал на бедните, а сам се отправил в град Едеса при духовника Макарий и под негово ръководство започнал ревностно да изучава Свещеното Писание. При това Лукиан живеел строг подвижнически живот. Той никога не пиел вино, храната му се състояла само от сух хляб и вода, и то само по веднъж на ден, а понякога по цяла седмица не вкусвал нищо.

Заради своя строг благочестив живот, а също и заради ревностното разпространение на Божието слово сред иудеите и езичниците, свети Лукиан бил посветен за Антиохийски презвитер. В Антиохия той създал училище, събрал много ученици и станал техен наставник в книжната и духовната премъдрост, като ги поучавал в Божественото Писание и ги наставлял към добродетелен живот. По това време той се заел и с изправяне на текста на Священото Писание, злоумишлено повреден от еретиците. За да предприеме този полезен труд, той предварително изучил еврейски език.

Когато славата за добродетелите на преподобния се разпространила навред, за него научил нечестивият цар Максимиан, наречен Галерий. Той искал да изкорени и унищожи светата вяра в източните страни и мъчил и убивал много християни, особено техните премъдри и знаменити учители. Беззаконникът смятал, че ако разруши църковните стълбове, по-скоро ще падне и самата Христова Църква. По това време той вече предал на смърт свети Антим Никомидийски и свети Петър Александрийски. Като чул за свети Лукиан, той заповядал да го открият и да го доведат за мъчения. Тогава един свещеник на име Панкратий, който живеел в Антиохия и бил последовател на ереста на Савелий, казал на царските пратеници къде пребивава Лукиан. Панкратий отдавна завиждал на добрата слава на светеца и като Иуда предал невинен на смърт. Свети Лукиан бил хванат от нечестивите и отведен за мъчения в Никомидия.

По това време жестокият мъчител така се разгневил против християните, че като втори Ирод убивал и малките им деца. Той пожелал да оскверни децата с идоложертвени храни и заповядал насила да ги поставят в устата им. Но научени от Светия Дух, те не искали да ги приемат и заради това били убивани.

Случило се така, че тук били и двама благородни момци, родни братя. Научени от родителите си, а още повече от Бога, те се гнусели от идолопоклонството. Мъчителят призовал юношите при себе си, започнал да ги прелъстява с ласкави думи и да ги съблазнява със сладките ястия на идолските жертви, като искал така да ги направи участници в бесовските скверноти. Младежите отблъсквали ястията и казвали:

- Родителите ни завещаха да не вкусваме това, защото ако някой го направи, ще разгневи Христа.

Заради това мъчителят заповядал да ги бият без пощада с пръчки. А те, подобно на зрели мъже, с голямо търпение понасяли мъченията. Тогава един от приближените казал на царя:

- Голям срам ще е, ако и малките деца, които доскоро са били в пелени, победят с търпението си римския цар. Велики царю, дай ми тези младежи и аз ще ги науча как да почитат боговете.

Царят така и направил. А велможата му веднага обръснал главите им, намазал ги със люта горчица и ги затворил в една гореща баня. От това главите на децата пламнали като от огнен пламък или като поразени от мълния. В това мъчение и двамата братя починали. Отначало паднал мъртъв малкият, а по-големият, като видял умрелия си брат, възкликнал:

- Ти победи, брате мой, ти победи, Бог е твойт помощник!

После целунал тялото на брат си и също предал духа си. Това станало в Никомидия, където отвеждали за мъчения свети Лукиан.

В Кападокия, която била разположена по пътя към Никомидия, той видял воители, които от страх пред мъчения се отрекли от Христа. Започнал да ги наставлява с търпение да

понесат мъченията и казал:

- Срам и позор за вас! Вие като воини винаги на война жертвате здравето си заради земния, временния цар и полагате душите си за него, а не искате мъжествено да въстанете заради Небесния, Вечния Цар Христа, и не само щадите себе си, но и се отричате от Него! Разсъдете, каква полза имате да слушате земния цар? И размислете от какво се отказвате, като престъпвате заповедта на Небесния Цар? Заради суетна чест и слава се предавате на гибел, а заради своя Господ, Който заради нас е пролял кръвта Си и е приготвил за рабите Си неизречени блага, не искате да претърпите временни мъки, за да се възцарите навеки с Него. Засрамете се от малките деца и слабите жени, които са помъжествени от вас, защото доблестно изповядват своя Господ и се показват силни като мъже. А вие, пред страха от мъките сте станали като жени и малолетни деца. Какво ще стане в вас, когато Христос ви призове на Своя съд?

Като чули това, воините отново се обърнали към Христа с покаяние и тръгнали на мъчение, изповядвайки със сърцето и устата си светото име на Господ Иисус Христос. И тогава били умъртвени около четиридесет воини заради Христа. Така свети Лукиан със своето сладкоречиво и изпълнено с Божествена благодат слово обърнал към Него отпадналите и ги укрепил за мъченически подвиг.

Когато го довели в Никомидия, той намерил там много познати християни и свои ученици, които пребивавали в голям страх, понеже се опасявал от гоненията. Някои от тях се криели, а други искали да се отрекат от християнството, тъй като се страхувал от жестоките мъчения и смъртта. Свети Лукиан със силата на словото си събудил мъжеството им и ги утвърдил във вярата, за да не се страхуват "от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият".

Тъй като Максимиан чул, че свети Лукиан има приятно лице и беседва така увлекателно, че всеки, който го гледа и слуша, става християнин, царят се страхувал и той да не стане християнин, ако лично беседва с него. Затова, когато довели светия при царя, той започнал да говори с него през завесата. Отначало му обещал много дарове и почести, а когато преподобният се засмял на неговите лъстиви и лукави слова, Максимиан започнал да го заплашва с мъчения. Но светият не се уплашил от заплахите му. Тогава го хвърлили в тъмница, където понесъл много и различни страдания. Вързали го с въжета, били го с остри камъни и дълго го мъчели с глад и жажда. Сред многото мъчения имало и такова: изскубнали от ставите всички членове на тялото му, сложили го да легне върху остри чирепи и той лежал така 14 дни. Когато настъпил празникът на Богоявление Господне, светият пожелал той и всички останали християни, които се намирали с него, да могат да се причастят със Светите Христови Тайни. Той се помолил на Бога, за да получи желаното, и Бог устроил така, че поради недоглеждане на стражата някои от вярващите се събрали при светеца в тъмницата и донесли хляб и вино. Тогава той казал на учениците си и на всички присъстващи християни:

- Застанете около мен и ще бъдете църква, защото вярвам, че живата църква е по-добра и приятна за Бога, отколкото построената от дърво или камък.

Когато всички заобиколили Лукиан, той казал:

- Нека да извършим света литургия и да се причастим с Божествените тайни.

Тогава учениците го запитали:

- Отче, къде ще положим хляба за извършването на Светите Тайни? Тук нямаме маса.

А той, лежейки вързан, казал:

- Поставете ги на гърдите ми и ще стана жив престол на Живия Бог.

Така в тъмницата, върху гърдите на светия чинно, както подобава, извършили Божествената литургия с всички молитви и християните се сподобили да се причастят със Светите Божествени Тайни.

На сутринта царят пратил слугите си да видят дали светият е още жив. Когато те влезли през тъмничната врата, той ги видял и три пъти възкликнал:

- Аз съм християнин!

И с тези думи предал духа си в ръцете на Христа, своя Бог.

Слугите отишли при Максимиан и разказали, че свети Лукиан вече е мъртъв. Тогава той заповядал да хвърлят тялото на мъченика в морето. Слугите вързали камък за многострадалното тяло на свети Лукиан и го хвърлили в морските дълбини, където то останало тридесет дни.

После светият мъченик се явил на един от учениците си на име Гликерий и му заповядал да иде на морския бряг, да вземе тялото му и да го погребе. Заедно с други християни Гликерий отишъл на брега да търси тялото на светеца. Изведнъж те видели в морето делфини, които носели нетленното тяло на мъченика. Делфините достигнали брега и го положили на едно сухо място. Тогава вярващите с радост взели тялото на светия мъченик и го погребали с почести.

След много години света равноапостолна царица Елена, майката на Константин Велики, построила над гроба на свети мъченик Лукиан църква за слава на Единия в Троица Бог, Комуто и от нас да бъде слава, чест и поклонение вовеки

веков. Амин.

Тропарь преподобномученику Лукиану

глас 4

Воздержанием постничества и мучения кровию/ ты, стяжав
венец неувядаемый, священномучениче Лукиане,/
Антиохийская похвало,/ о нас моли Христа Бога,// творящих
святую память твою.

Кондак преподобномученику Лукиану

глас 2

В пощении первее просиявшего,/ и во страдании второе
свеща,/ вси, яко светило пресветлейшее,/ Лукиана песньми
славно почтим,// молящего непрестанно о всех нас.

*(Просиял първо в пост, а след това заблестял в
страданията като пресветло светило, да почетом всички
славно, с песни Лукиан, непрестанно моещ се за всички нас.)*

Ин кондак преподобномученику Лукиану

глас 4

Яко святитель благочестно пожив/ и священномучения венец
прият,/ идольский жертвы погасил еси,/ добрый пастырь
Христову стаду бысть, премудре Лукиане. / Сего ради ты
почитаем, песньми вопиюще:/ от бед избави нас присно
молитвами своими.

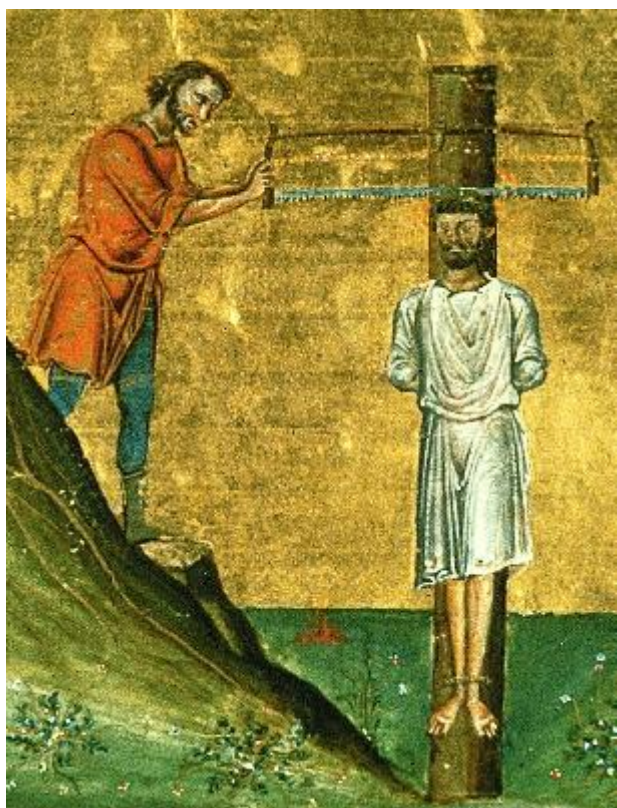
Величание преподобномученику Лукиану

Величаем тя, священномучениче Лукиане, и чтим святую
память твою, ты бо молиши за нас Христа Бога нашего.

В памет на светите мъченици Сарвил и

Вевея

(† ок. 98-117 гг.)

Свети Сарвил, който живял при император Траян, бил отначало идолски жрец в Едеса, а после, научен от един благочестив християнски епископ, се кръстил заедно със сестра си Вевея. Обвинен пред едеския княз заради изповядването на християнската вяра, той бил отведен на съд и бит с пръчки. Тъй като светият убедително изобличавал княза и доказвал безполезността на езическите

богове, разгневеният управник заповядвал седем пъти да го разпъват на уреда за мъчения, като при това го биели с волски жили, разкъсвали го с железни остриета и го горели със свещи. Но светият се обърнал към Бога, помолил се и Господ на Силите облекчил болките му. Виждайки доблестното търпение на светеца, мъчителят заповядал да му забият гвоздеи в главата, с което ужасил всички. Тогава Вевея, сестрата на светеца, изповядала, че и тя е християнка, и била подложена на изтезания и хвърлена в тъмница. Одрали кожата на свети Сарвил, но той още дишал. Тогава мъчителите отсекли главите и на двамата. Вярващите погребали телата им.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}